

UVODNIK

Zveza slovenskih društev za boj proti raku si z regijskimi društvi že nekaj desetletij prizadeva prispevati k ustvarjanju take slovenske družbe, v kateri ne bi nihče zbolel ali umrl za rakom zaradi lastne nevednosti ali zaradi brezbričnosti države. Pri tem je naša pomembna naloga osveščanje raznih ciljnih skupin, strokovnjakov in laične javnosti.

Pri osveščanju laične javnosti imajo pomembno vlogo vsi zdravstveni delavci na primarni ravni zdravstvenega varstva in v šolstvu. Zato si Zveza že več let prizadeva s pomočjo vrhunskih strokovnjakov dodatno približati znanje o vseh možnostih obvladovanja raka družinskim zdravnikom, drugim zdravstvenim delavcem in učiteljem zdravstvene vzgoje, ki naj to znanje predajajo laični javnosti.

Prvi strokovni seminar, posvečen spominu dr. Dušana Reje, zdravnika, ki je v letih po 2. svetovni vojni deloval na področju higiene in zdravstvene vzgoje, smo organizirali leta 1980. Do leta 1998 smo jih pripravili pet, od takrat naprej pa je smo za seminar poskrbeli vsako leto v mesecu oktobru. Doslej je bilo torej vseh 24, tako da je tokratni jubilejni, petindvajseti. Na dosedanjih seminarjih smo gostili 216 predavateljev, ki jih je poslušalo okrog 3.000 udeležencev. Obdelali smo različna področja, od dejavnikov tveganja raka do zdravljenja rakov raznih organskih sistemov, pravic bolnikov z rakom in Evropskega kodeksa proti raku. Natisnili smo 68.300 izvodov zbornikov (od tega Pravice in dolžnosti bolnikov z rakom v 20.000 izvodih).

Ni naključje, da smo letošnji seminar spet posvetili nekaterim pomembnim vidikom obvladovanja kajenja in njegovim zdravstvenim posledicam. Kajenje je namreč najpomembnejši dejavnik tveganja številnih bolezni, med njimi tudi večine rakavih. Večanje bremena raka ogroža ne le kakovost življenja posameznikov, pač pa tudi vzdržnost zdravstvenih sistemov, zato je njegovemu obvladovanju treba posvetiti vso pozornost.

Tokratno srečanje ni namenjeno političnim deklaracijam o družbi brez tobaka v naslednjem desetletju ali dveh in iskanju dolgoročnih rešitev tobačne epidemije; za to so zadolženi drugi. Zbrali smo se zato, da pregledamo sedanje stanje poznavanja škodljivih posledic rabe tobaka, njihove strokovne utemeljitve in novosti, ki so bile spoznane po naših zadnjih dveh seminarjih s to temo – leta 2001 z naslovom Kajenje in rak pri ženskah in leta 2004 z naslovom Kajenje in rak. Predstaviti želimo tudi, kaj prinaša nova zakonodaja o omejevanju rabe tobačnih izdelkov.

Veča se tudi število programov, usmerjenih v preprečevanje začetka in nadaljevanja kajenja pri otrocih in mladostnikih in v opuščanje kajenja med kadilci. Spoznali bomo le nekatere med njimi kot primere dobrih praks. V kratkem času, ki nam je na voljo, je težko povzeti vse posledice kajenja, pa

tudi vsa prizadevanja vladnega in nevladnega področja za njihovo obvladovanje. Izbrali smo tudi pregled najpomembnejših rakov, povezanih s kajenjem, in novosti pri njihovem zdravljenju.

Upam, da bodo vsi ti drobni kamenčki prispevali k jasnejši sliki mozaika prizadevanj za boljše zdravje naših sodržavljank in sodržavljanov.

Zveza slovenskih društev za boj proti raku se zahvaljuje vsem predavateljem in sponzorjem, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi 25. Rejevega seminarja, ter vsem, ki ste se ga udeležili.

Maja Primic-Žakelj

predsednica Zveze slovenskih društev za boj proti raku